

مرحله جامع (جلد ۲۷)
دوره غیر حضوری سیر مطالعاتی
تفسیر نمونه

معاونت آموزشی تربیتی جامعه الزهراء سلام الله علیها

اداره کل امور تربیتی

اداره قرآن و حدیث

باسمه تعالی

تفسیر نمونه امروز یکی از رایج‌ترین و مقبول‌ترین تفاسیر شناخته شده در مجامع مذهبی و علمی می‌باشد که با ابتکار و اشراف مرجع عالیقدر جهان تشیع حضرت آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی و با همیاری جمعی از فضلا و دانشمندان حوزه علمیه قم، به زبان فارسی تالیف و در ۲۷ جلد وزیری ارائه شده است. این تفسیر، تمامی آیات قرآن را در بر دارد که به شیوه ترتیبی از ابتدا تا به انتهای قرآن را، بررسی کرده است.

کتاب ارزشمند «تفسیر نمونه» به این منظور تالیف شد که غذای معنوی و فکری مناسب و مفیدی برای نسل کنونی جامعه باشد.

به همین خاطر مهمترین دیدگاه‌ها و نظریات اسلام در زمینه‌های اخلاقی متناسب با فهم همگان در آن آورده شده است، مولف با ارائه این اثر به نسلی که با عطش زیاد به دنبال فهم معارف قرآن و سیراب شدن از سرچشمه‌های گوارای آن هستند، خدمت ارزشمندی نمودند.

در مقدمه این تفسیر آمده است، هر عصری ویژگی‌ها و ضرورتها و تقاضاهایی دارد که از دگرگون شدن وضع زمان و پیدا شدن مسائل جدید و مفاهیم تازه در عرصه زندگی سرچشمه می‌گیرد. همچنین هر روزگاری مشکلات و پیچیدگی‌هایی دارد که لازمه تحول زندگی و گذشت زمان است. افراد پیروز و موفق کسانی هستند که هم آن نیازها و تقاضاها را و هم این مشکلات را که می‌توان مجموع آنها را مسائل مستحدثه نامید، درک کنند.

رسالت دانشمندان هر عصری آنست که با هوشیاری کامل این مسائل و تقاضاها و این خلا روحی، فکری و اجتماعی را فوراً در یابند و آنها را به شکل صحیحی پر کنند تا با امور دیگری پر نشود، زیرا خلا در محیط زندگی ما انسان‌ها ممکن نیست.

روش این تفسیر را می‌توان روش اجتهادی-تحلیلی و عقلی بازشمرد که با مطرح کردن برخی مسائل علمی روز، قدمی در تبیین بیشتر بعضی آیات برداشته است، در کنار آن جنبه تربیتی خود را همچنان مد نظر داشته و به تبیین دیدگاههای قرآن در این زمینه می‌پردازد.

در مسائل اختلافی شیعه و اهل سنت نیز سعی داشته روش تقریب را برگزیند و از مطرح کردن تعصبات بیجا پرهیزد.

ضمن در برداشتن این خصوصیات از تفسیر آیه به آیه برای توضیح بیشتر مضامین قرآنی بهره برده و نیز در مقاطع مختلف با مطرح و نقل کردن روایات اهل بیت «علیهم السلام»، در تبیین هرچه بیشتر آیات، تلاش نموده است. این تفسیر در طی مدت ۱۵ سال از ۱۳۹۶ تا ۱۴۱۰ هجری قمری، تحقیق و تالیف شده است.

این تفسیر با استفاده از تفاسیر معروف شیعه و اهل سنت به خصوص تفاسیر: مجمع البیان، التبیان، المیزان، الصافی، نور الثقلین، البرهان و روح الجنان و از تفاسیر عامه: روح المعانی، المنار- فی ظلال القرآن، قرطبی، اسباب النزول واحدی، مراغی، در المثنور، بیضاوی، و مفاتیح الغیب فخر رازی، تنظیم و نگارش یافته و این بهره گیری در نوع خود کم سابقه بوده است.

اداره قرآن و حدیث جامعه الزهراء سلام الله علیها در راستای انس طلاب با محتوای نورانی قرآن کریم و بهره مندی از محتوای این منبع تفسیری ارزشمند، اولین مرحله از این دوره را برگزار می نماید:

منبع : جلد ۲۷ تفسیر نمونه

مهلت تحویل پاسخنامه: ۳۱ مرداد ماه ۱۳۹۷

✓ روش تحویل پاسخنانه

طلاب حضوری: تحویل به سرای ثقلین - ورودی ساختمان شهید بهشتی (ره)
طلاب غیر حضوری: ارسال پاسخنانه تایپ شده یا pdf به پست الکترونیکی quran@jz.ac.ir
شماره تماس: ۳۲۱۱۲۳۵۵

✓ آیین نامه

توجه به نکات زیر جهت شرکت در این دوره حائز اهمیت است:

۱. تمام پاسخ ها با مراجعه شخص شرکت کننده و با مراجعه به منبع اصلی پاسخ داده شود.
۲. پاسخ سوالات تشریحی به صورت تلخیصی و برداشت مفهومی یادداشت شده و از کپی کردن عین عبارت خودداری شود.
۳. تکمیل پاسخ نامه با شیوه ای غیر از موارد مذکور موجب ضمان شرعی خواهد بود.
۴. در هنگام تکمیل پاسخ نامه درج همه اطلاعات درخواستی از طلاب از ضروریات است. بدیهی است در صورت نقص در تکمیل اطلاعات از قبیل شماره تحصیلی یا ... پیامد آن متوجه خود طلبه است.
۵. پاسخ ها در برگه a4 و با مشخصات کامل (نام و نام خانوادگی، نام پدر، کدملی، کدتحصیلی، نام بخش محل تحصیل، شماره تماس و ایمیل) ارائه گردد.
۶. طلاب حضوری می توانند پاسخ نامه های تایپ شده یا دستنویس خود را به صورت حضوری به اداره قرآن و حدیث جامعه الزهراء سلام الله علیها تحویل دهند.
۷. طلاب غیر حضوری فایل word یا pdf یا عکس واضح از متن پاسخ نامه های خوانای خود را به پست الکترونیک اداره قرآن و حدیث به آدرس hadith@jz.ac.ir ارسال کنند.

۸. هر طلبه تنها مجاز به یکبار ارسال پاسخ نامه از طریق پست الکترونیک است و در صورت تکرار، آخرین پاسخ نامه دریافت شده مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

امتیازات

۱. به کسانی که در تمام مراحل سیر مطالعاتی تفسیر نمونه شرکت نموده و حدنصاب هرمرحله را کسب نمایند، گواهی پایان دوره اهدا می گردد.
۲. اسامی ممتازین این دوره همچون دیگر دوره های اداره قرآن و حدیث در لیست فعالان شرکت کننده در اردوی قرآنی سالانه مشهد مقدس قرار خواهد گرفت.

سوالات تشریحی

۱. معانی لغات را بنویسید: کبد - اقتحم - طحا - تلطی - تقویم - قیمه - خسر - ساهون - تب - غاسق

۲. در آیه «لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ» (بلد: ۱ و ۲):

(الف) مراد از «بِهَذَا الْبَلَدِ» در آیه را بنویسید.

(ب) علت سوگند خوردن به آن چیست؟

(ج) قرآن علت سوگند خوردن به آن را چه می‌داند؟

۳. در آیه «ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَ تَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ» (بلد: ۱۷):

(الف) اقوال پیرامون تعبیر به «ثم» در آیه را بنویسید.

(ب) مراد از «تواصوا» در آیه را بنویسید.

۴. در آیات «وَ الشَّمْسِ وَ ضُحَاهَا وَ الْقَمَرِ إِذَا تَلَاها» (شمس: ۱ و ۲):

(الف) دو هدف عمومی برای سوگندهای قرآنی بنویسید.

(ب) علت سوگند خوردن به «شمس» در آیه چیست؟

(ج) دو قول پیرامون آیه «وَ الْقَمَرِ إِذَا تَلَاها» بنویسید.

۵. در آیه «وَ مَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَ الْأُنثَى» (لیل: ۳) و «وَ صَدَقَ بِالْحُسْنَى» (لیل: ۶):

(الف) علت سوگند به «ما خَلَقَ الذَّكَرَ وَ الْأُنثَى» چیست؟

(ب) دو قول پیرامون «ما» در آیه «ما خَلَقَ الذَّكَرَ وَ الْأُنثَى» بنویسید.

(ج) اقوال پیرامون تصدیق کردن به حسنی در آیه «وَ صَدَقَ بِالْحُسْنَى» را بنویسید.

۶. بنابر روایات امید بخش ترین آیه که دلیل بر شفاعت نبی (ص) است کدام آیه است؟ چرا؟

۷. در آیات «أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ» (شرح: ۱ و ۲):

الف) مراد از شرح صدر در آیه «أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ» چیست؟

ب) بنابر روایات شب معراج مراد از این شرح صدر چیست؟

ج) اقوال پیرامون «وَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ» را بنویسید.

۸. در آیات «ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ»

(تین: ۵ و ۶):

الف) تفسیر نویسنده از «ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ» چیست؟

ب) قول دیگر در تفسیر «ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ» و نقد نویسنده بر آن را بنویسید.

ج) به نظر نویسنده مراد از «فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ» چیست؟

۹. در آیات «كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظٍ» (علق: ۶ و ۷):

الف) دلیل طغیان انسان چیست؟

ب) تعبیر به «رآه» در آیه «أَنْ رَأَاهُ اسْتَعْنَى» بیانگر چه نکته‌ای است؟

۱۰. در آیه «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ» (قدر: ۱) اقوال پیرامون علت نام گذاری آن به شب قدر

را بنویسید.

۱۱. «وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا» (زلزله: ۲ و ۳):

الف) اقوال پیرامون «أثقال» را بنویسید.

ب) تعجب و سؤال در آیه «قَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا» مربوط به کدام نفعه است؟ چرا؟

۱۲. در آیات «يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ وَ تَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ» (قارعه: ۴ و ۵):

الف) تشبیه به «الفراش» در آیه را (به معنی پروانه یا ملخ) توضیح دهید.

ب) اقوال در مورد « كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ » را بنویسید.

۱۳. فضیلت تلاوت سوره همزه و شأن نزول آن را بنویسید.

۱۴. در آیه «لَا يَلَا فِ قُرَيْشٍ إِلَّا فِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ» (قریش: ۱ و ۲):

الف) اقوال پیرامون واژه قریش را بنویسید.

ب) مراد از الفت بخشیدن قریش چیست؟

۱۵. ترجمه آیات زیر را بنویسید:

- «فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوا وَهَذَا قَدْ مَلَغَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا» (شمس: ۱۴)
- «وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى» (لیل: ۱۹)
- «وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا» (عادیات: ۱ تا ۴)
- «أَلْهَاكُمْ التَّكَاثُرُ حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ» (تکاثر: ۱ و ۲)
- «وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ» (فیل: ۳ تا ۵)

درباره قرآن و اهل بیت
 عظیم السلام استادم باشید